

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

»Danica« izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr.
V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako bi bil petek praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj LII.

V Ljubljani, 28. aprila 1899

List 17.

Cvetlica brez vonjave.

Svečana meseca je burja brila.
Oblaki temni solnce so skrivali —
Vendar v grmiču malem tam pri skali
Cvetlica je na beli dan priklila

Je li mogoče, da bi se razvila
Ko solnca žarki niso jej sijali?
Utrgano zazrém — oj! srčne žali:
Brez vse vonjave je cvetlica bila.

Mladost, mladost! ki zale imaš lica,
Brez Solnca Jezusa pa iščeš slave,
Njegovega ne maraš čuti klica,

Lepota tvoja vsa je brez vonjave.
Brez Njega v temi zvone ti glavica,
Brez Njega si sirota brez vonjave! —

Radoslav Silvester.

Jezus Kristus pravi Bog.

VIII. Čudovito razširjanje in vedni obstanek krščanske vere in cerkve.

A navedenim ugodnostim nasproti stoji še veliko večja množica silnih zaprek, ki so zelo ovirale in obteževale razširjanje krščanstva.

a) Splošna in največja zapreka je bila spačena človeška narava: napuh in mesena poželjivost.

Krščanska vera uči mnogo resnic, ki presegajo naš omejeni razum, ter zahteva, da se človek ukloni svojemu Stvarniku — ponižno verujoč vse, kar je razodela neskončna božja Modrost. Temu pa se upira napuh človeškega duha.

Še hujšo vojsko pa napoveduje krščanstvo meseni poželjivosti — strogo zahtevajoč krotitev vseh grešnih strastij, zatajevanje in čisto, čednostno življenje. Za vse te žrtve pa obeta krščanska vera le nevidno plačilo onstran groba. Kako težavna je bila torej naloga, za tako vero pridobiti takratni versko in nravno globoko propadli svet!

b) Judovska vera je sicer pot pripravljala krščanstvu; a vendar so se uprav med Judi pojavile še posebne zapreke, ovirajoče sprejem krščanske vere. To je bil predsodek, da Mesija reši Jude rimskega gospodstva ter ustanovi sijajno zemeljsko kraljestvo, in pa ponos judovskega naroda na svoj izredni poklic v starem zakonu, ki je prenehal s pozvanjem vseh narodov v Kristusovo cerkev.

c) Paganstvo je moralo z vso silo nasprotovati krščanstvu. Saj je krščanstvo samo smrtni boj napovedalo paganstvu, učeč, da je le krščanski Bog jedino pravi Bog in Kristusova cerkev jedino zveličalna. Krščanstvo se ni moglo mirno združiti s paganstvom. Pasti je moralo jedno ali drugo. Težko pa je bilo paganom popustiti svojo vero in svoje bogočastje, ki je bilo kar najtesneje združeno z javnim in družinskim življenjem, s slovstvom in umetnostjo, ter je ugajalo domovinskemu čuvstvu pa tudi nižjim strastem in poželjivosti.

Z javnim in državljanskim življenjem je bilo pagansko bogočastje tako tesno združeno, da so kristijanom očitali nezvestobo in izdajalstvo, ker niso častili državnih bogov in niso hoteli kadila zažigati obožavanim cesarjem. Od tod krvavo preganjanje krščanstva.

Pa tudi javnih veselje, gledaliskih iger in raznih slavnostij se kristijani niso mogli udeleževati, ker je bilo vse to preprečeno s paganskimi verskimi obredi. Zato so jim pagani oponašali, da so črnogledi samotarci in čudaki, in jim niso zaupali.

V družinskem življenju so morali kristijani odstraniti kipe domačih bogov, „penate“, in podobne oboževanih pradedov. Ako se je v paganski družini kdo pokristijanal, črtili so ga njegovi lastni sorodniki, ali pa so ga celo izdali in zatožili oblastvom.

Z verskimi obredi so bile pri paganih združene raznovrstne nasladnosti, pojedine z obilno pijačo in vse, kar budi strast in ugaja pregrešni poželjivosti. Vsemu temu se je moral odpovedati, kdor je sprejel krščansko vero.

Paganstvo je pa tudi mnogim ljudem in celim stanovom dajalo službo in dobiček, kakor paganskim duhovnikom, raznim trgovcem, obrtnikom in umetnikom. Vsi so bili zakleti sovražniki krščanstva.

d) Napačni pojmi in grozni predsodki o krščanski veri in njenih označevalcih so zelo ovirali razširjanje krščanstva.

Učenjaki in izobraženci onega časa se večinoma niso mogli odločiti za to, da bi se bili resno pečali s krščansko vero in se prav poučili o njej. Ošabno so prezirali nauk, katerega začetnik je izšel iz malo cenjenega judovskega naroda in je umrl sramotne smrti na krizu, nauk, katerega prvi oznanjevalci so bili preprosti galilejski ribiči. Spisi apostolov in evangelistov so se jim zdeli „barbarski“ v primeri s sijajnim pesniškim in znanstvenim paganskim slovstvom.

Še hujše predsodke pa je imelo preprosto in nevedno ljudstvo ter mnogoštevilni, večinoma npravno zelo pokvarjeni sužniki. O kristijanah in njihovi veri slabo poučeni, večkrat po zlobnih obrekovalcih namenoma zapeljani, mislili so, da so bili kristijani, ki niso hoteli častiti paganskih bogov, sami brezbožniki, grozni hudodelniki, v svojih skrivnih bivališčih moreči nedolžne otroke in pijoči njihovo kri. Zato so vse nesreče, ki so zadevale ljudstvo, pripisovali kristijanom, češ, da s svojo brezbožnostjo zbujačo srd preziranih in užaljenih bogov. Največkrat je uprav zaslepljeno ljudstvo zahtevalo od cesarjev mučenje kristijanov.

e) Tristoletno krvavo preganjanje bi bilo moralo slednjč uničiti krščanstvo, ako bi bilo to le človeška ustanova. Zgoraj smo trdili, da je velikost rimske države pospeševala hitro razširjevanje krščanske vere, ker so bili v njej razni in zelo oddaljeni narodi združeni v dobro

organizovano celoto. A z druge strani je bila pa uprav ta okolnost vzrok, da je bilo tudi preganjanje krščanstva v prvih treh stoletjih v rimski državi hujše in obširnejše, nego katerokoli poznejše preganjanje po raznih drugih državah.

3.) Ob tolikih zaprekah se krščanstvo ni moglo naravnim potom in s samo človeškimi sredstvi tako hitro razširiti po svetu. Naravna sredstva, ki so se rabila v to svrho, bila so neznatna in niso v nikakem razmerju s čudovitim uspehom, ki se je dosegel.

a) Niso se rabila sredstva ali pomočki, s katerimi se sicer med ljudmi dosežajo veliki uspehi, in s katerimi so si zlasti krive vere večkrat pridobivale pristašev ter se včasih tudi prav hitro širile. Taka sredstva so: oborožena sila, podpora velikašev in svetnih vladarjev, sijaj in bogastvo, časni dobiček in vse to, kar budi človeške strasti in jim ugaja. S takimi sredstvi so se mogle nekatere države in nekatere krive vere hitro razširiti daleč na okrog, kakor n. pr. Muhamedova kriva vera in muhamedanska država, Arijanizem in krivoverstva 16. stoletja. A krščanstvo se ni ustanovilo in širilo s takimi sredstvi.

b) Prvi oznanjevalci in širitelji krščanske vere so bili dvanajsteri apostoli in nekateri njihovi učenci. Ti so šli med malo naobražene narode pa tudi med ponosne in mogočne Grke in Rimljane. S preprosto besedo so oznanjali Kristusa, križanega. Meča niso rabili, pa tudi ne učenega dokazovanja. Svetni velikaši jih niso podpirali, marveč so jim večinoma nasprotovali in jih preganjali. Bogastva niso imeli, in časnega dobička ali drugih zemeljskih dobrot niso obetali svojim pristašem, marveč učili so jih nesebične požrtvovalnosti in zatajevanja samega sebe. Vendar pa so se klanjali njihovemu nauku ljudje vsake vrste, bogatini in reveži, učenjaki in preprosto ljudstvo, izobraženi in neizobraženi narodi. S takimi sredstvi se tako čudovit uspeh ni mogel doseči.

4.) Razširjanje krščanstva v prvih stoletjih je božje delo. Izvršilo se je z nadnaravnimi sredstvi, v katerih se razodeva božja vsemočnost. Taka nadnaravna sredstva so bila:

a) Neposredna božja pomoč, s katero je Bog na nadnaraven način razsvetljeval um in krepčal voljo vsem onim, ki so hoteli s to milostjo sodelovati, tako da so bili trdno prepričani o resničnosti krščanske vere, in da so z veseljem in navdušenostjo žrtvovali za Kristusa vse, če treba tudi kri in življenje.

b) Očitni čudeži, s katerimi je Bog na viden način ponavlja dokazoval resničnost

krščanske vere, dokler ni bila zadosti ukoreninjena in razširjena.

Apostoli so potrjevali resničnost svojega oznanjevanja z mnogimi čudeži, ki so jih delali v Jezusovem imenu. Sv. evangelist Marka sklepa svoj evangelij z besedami: „Oni (apostoli) pa so šli in so učili povsod, in Gospod je delal z njimi in je potrjeval besedo s čudeži, ki so se potem godili.“ (Mark. 16, 20). V Jeruzalemu so storili apostoli toliko čudežev, da so ljudje polagali bolnike na ulico, koder so mislili, da Peter pride mimo, zaupajoč, da jih ozdravi že njegova senca; in tudi iz okolice so prinašali bolnike v Jeruzalem. (Dej. ap. 5, 12). V čudodelno moč sv. Pavla so imeli ljudje toliko zaupanje, da so njegove rutice in pasove polagali na bolnike, in le-ti so bili ozdravljeni. (Dej. ap. 19, 11). Posamezne čudeže pa sv. Luka v Dejanju apostolov izrečno navaja, n. pr., kako sta Peter in Janez v Jezusovem imenu ozdravila v Jeruzalemu hromega človeka, ki je miloščine prosil pri templjevih vratih (Dej. ap. 3, 1 sl.); kako je Peter od mrtvih obudil dobrodelno Tabito (Dej. ap. 9, 36 sl.), in kako je Pavel čudežno ozdravljaj raznovrstne bolnike (Dej. ap. 14, 7 sl.; 28, 8 sl.).

Pa tudi na apostolih samih se je zgodilo mnogo čudežev. Čudovit je bil prihod sv. Duha, dar jezikov in hitra izprememba apostolov, ki so bili poprej boječi in polni predsodkov, prejemši sv. Duha pa so postali mahoma pogumni in razsvetljeni oznanjevalci Jezusovih nauk. Pravo čudo je Savlovo spreobrnjenje (Dej. ap. 9.), isto tako Petrova rešitev iz ječe (Dej. ap. 12).

Ne le apostoli, ampak tudi drugi verniki v prvih treh stoletjih, zlasti sv. mučenci so delali čudeže v Jezusovem imenu. Večkrat so se tudi po smrti sv. mučencev na njihovo priprošnjo dogajali prav mnogi čudeži. Takih čudežev tudi neverniki niso mogli tajiti, ampak so jih pripisovali čaranju ali podobnim skrivnim silam.

B. Kakor hitro razširjanje, tako tudi vedni obstanek krščanske vere in cerkve ni človeško, ampak je božje delo.

Ko so se Judje posvetovali, bi li kazalo v smrt obsoditi apostole, da bi več ne oznanjali Jezusa Kristusa in njegove vere, pritrdili so naposled izreku modrega Gamalijela: „Če je od ljudij ta naklep ali to delo (Kristusov nauk in njegova cerkev), poruši se (samo), če je pa od Boga, ne boste ga mogli razdreti.“ (Dej. ap. 5, 38—39). Velika človeška dela so se že porušila in so razpadla: mogočne

države, modroslovni sestavi in druge človeške ustanove. Kristusova cerkev pa že blizu 2000 let vedno trdno stoji, raste in se razcvita, dasi je nikdar niso nehale napadati sovražne sile. V začetku so jo Judje in pagani hoteli zatreti s krvavim preganjanjem. Potem se je morala boriti zoper razna krivoverstva. Večkrat so jej nasprotovali mogočni vladarji. Sramotili in izdajali so jo njeni lastni sinovi. V novejšem času jej je napovedala napačna in brezbožna veda boj na življenje in smrt, in dandanes zlasti materijalizem in verski indiferentizem odtujujeta skrbni mateti mnogo ljubljenih otrok. Ko bi bila krščanska vera in Kristusova cerkev človeška ustanova ter njena ohranitev prepuščena le slabim človeškim močem, davno že bi bila ob tolikem nasprotovanju morala propasti in poginiti. A vzdržuje jo moč njenega božjega Ustanovitelja, ki je dal svoji cerkvi proroško zagotovilo, da je peklena vrata nikdar ne premagajo. Posamezniki in tudi celi narodi so odpadli in odpadajo ter se pogublajo. A na mesto teh nesrečnikov stopajo v podvojenem številu novi udje v Kristusovo cerkev, še vedno polno življenske moči in mladeniškega ognja.

Celo vidni dokazi nadnaravnega božjega delovanja za ohranitev in neprestano razširjanje krščanske vere, namreč čudeži, niso nikdar popolnoma prenehali. Dasi niso tako pogostni, kakor v začetku krščanstva, vendar so se dogajali v vseh časih in se še vedno godé, kjer božja previdnost to za potrebno spoznava, da se na novo poživlja versko prepričanje.

Dokazali smo, da se je krščanstvo razširjalo in se ohranjuje z nadnaravnimi sredstvi, z neposredno božjo pomočjo. To je nov dokaz, da je začetnik krščanstva, Jezus Kristus, to, kar sam priča o sebi: božji poslanec in pravi Sin božji, ter da je krščanska vera prava od Boga razodeta vera.

Prof. dr. Ivan Svetina.

(Dalje prihodnjič.)

O novih mučenikih na Kitajskem.

Znano je, da je bil Pater Henrik Chanes francoski duhovnik, s 13 kristijani v Paktonyu 35 mil daleč od Kantona umorjen. —

Msgr. Chause, apostolski prefekt francoskega misijona v Konang-Tonu tako-le popisuje žalostno prigodbo:

V Paktonyu imeli smo 1000 katekumenov. Pagani zlasti mandarini so bili jako razlučeni, ker je število tamošnjih kristijanov zelo rastlo. Že več časa sem so bile vsled hujskanja združbe med paganskimi in krščanskimi vasmí, in so bili kristijani večkrat obkoljeni. Torej smo prosili namestnega

kralja v Kantonu, naj kaj ukrene v zatrenje tega vznemirjenja. — Ta je poslal res komisarja s 120 vojaki. Pater Chanes pa je odpotoval v Paktony obravnavat za mandarini. To je bilo 10. oktobra 1898. Nismo slutili nevarnosti. Dne 13. oktobra smo se pogodili, da dobijo družine, ki so imele škode 800 dolarjev, 300 dolarjev odškodnine. Pater je vsprejel ponudbo, le nekaj formalnosti je bilo treba še izvršiti. Drugi dan je bilo to dognati. Pater je želel hitro odpotovati. Zdaj smo čuli neko sumljivo govorico. Pagani so se skrivaj zbrali zunaj Paktonya ne daleč od kapele, potem pa so se posvetovali v prodajalnici vaškega župana, največjega našega sovražnika.

Dne 14. oktobra poslal je vojaški poveljnik nekaj častnikov v sosednjo vas iskat obljubljenega denarja. Častniki so dolžnika pripeljali. Kar neutegoma planejo nanje pagani, ubijejo tri ali štiri, oprostijo vjetege dolžnika, ter napadejo hišo, v kateri je bival cesarski uradnik. Ti bi bili hišo zažgali, da niso tega ubranili stanovniki te vasi. Potem kar na gotovo znamenje planejo puntarji k kapeli, ki je stala zunaj vaškega zidovja.

To se je godilo ob 8. uri zjutraj. Pater Chanes je bil tam z 20 katekumeni in kristijani. Napaden od te oborožene in grozeče druhali je hitel vrata zapret. Skušali so vrata s sekuro ulomiti, pa ni šlo; tedaj so prinesli slame, drv in petroleja. Vse to so pred vrata vrgli, z oljem polili in zažgali, goreče žarke vrgli so tudi v kapelo. Hitro se je ogenj širil in vnel vse poslopje. To je bilo ob 10. uri dopoldne. Kak strašen položaj za onih 20, ki so bili zaprti v goreči kapeli! 2000—3000 ljudij rujevalo in divjalo je okoli kapele. Kristijani so znali, kaj je čaka zunaj: torej so se vdali v voljo božjo in Bogu darovali svoje življenje. Nato je sledil vzvišen prizor! Sedem katekumenov domačinov bilo je v cerkvi. Pater je je s srčnimi besedami izpodbujal k kesu ter jim je prigovarjal, naj svoje življenje radostno darujejo, potem je je krstil.

Kristijani so opravili sv. spoved, ter zadobili popolni odpustek; potem se pripravljajo k smrti. Njihove muke so sedem ur trajale. Ogenj je pokončal vrata. Kar se zasliši puškin pok. Vojaški mandarin, prerivši se skozi množico, stopi v cerkev.

Kaj hoče? Iskra upa je vsplamtela v srcih vjetnikov; pa je kmalo minulo upanje. Mandarin je prišel otet enega svojih sorodnikov. Pater Chanes ga prosi, naj otme vse kristijane. Mandarin Ving-Tching-Tchong je to odklonil. —

Komaj je ta mandarin s svojim sorodnikom zapustil kapelo, pridrvi se noter besna množica. Pater je klečal pri oltarju. Bogu žrtvujoč svoje življenje. Prišla je njegova zadnja ura. Ena krogla zadela ga je v nogo, druga v prsi, tretja v desno sence.

Vkljub tem ranam je pater še živel. Tedaj so morilci z nožmi nanj planili, zabodli ga v srce, in mu s sekuro presekali glavo. Možgani so škropili oltar.

Žrtev je bila darovana. V tem strahu posrečilo se je nekterim kristijanom pomešati se med množico ter si oteti življenje.

Trinajst jih je bilo s patrom umorjenih. Skoraj vsem so glave odsekali, ter je tako razmesarili, da jih ni bilo moč poznati. To se je zgodilo ob 4. uri

popoludne. Kapelo so oropali, streho in zid pa popolno porušili.

Trupla, raz katerih so pobrali obleko, so vlekli k reki, in tam so ostala dva dni. Tretji dan ukazal je načelnik položiti je v rakev in postaviti v drvarnico Trupla očeta Chanes pa je po noči zmanjkalo in nihče ni vedel, kje je. Nekteri pravijo da je bilo v vodo vrženo, drugi pa domnevajo, da je bilo sežgano. Težko je resnico dognati.

Glede te tako hitro dovršene dogodbe naj se opomni, da mej 9 ur trajajočem obleganjem kapele niti eden mandarin in niti eden vojak ni prišel v pomoč, akoravno so bili ti le 800 metrov oddaljeni. Sodimo, da je glavni pouzročitelj tej nesreči namestni načelnik in pa namestni kralj. Onega so po moriji odpoklicali, pa bilo je že prepozno. Čuje se, da se je zastrupil.

Namestni kralj pa je odgovoren za ta zločin radi svojih odredb. On je namreč mandarinom skrivaj ukazal, da se ne smejo pogajati s kristijani. Radi mnogih prestopov k krščanski veri bil je ves razkačen. Torej je ukazal: te je treba žrtvovati. Ne da se naravnost določiti, v koliko so kitajski predstojniki pouzročili to morijo. To pa je gotovo, da so k zločinu molčali ter ga deležni bili na vsak način. Kristijani so Bogu žrtvovali svoje življenje, ter prejeli od njega mučeniški venec.

P. Henrik Chanes je bil rojen v Coubonu na francoskem dne 22. septembra 1865. V pariškem seminaru je bil vzgojen, v mašnika posvečen dne 21. septembra 1889 ter se je podal v Kanton dne 23. decembra 1889. 33 let star si zaslužil mučeniško krono, ter je bil prištet mučenikom. Omenimo le še to, da je na Kitajskem in Japonskem največ francoskih misijonarjev. V Siamu, Birmi in Tonkinu so pa skoraj sami Francozi. Vzrok temu je, ker si je francoska država prisvojila ondotnih pokrajín.

Župnik Alojzij Kummer.

Razgled po domovini

Iz Jugoslavije. Za praznik varstva sv. Jožefa, III. povelikonočno nedeljo. Blagovolite sprejeti zopet nekoliko črtic iz nove krščansko katoliške slavenske občine med raznoverci, ker znanu nam je in nadamo se, da bodejo i nastopne črtice zanimale marsikoje spoštovane čitatelje ljube „Zgodnje Danice“. In prav v tem cerkvenem kat. slovenskem časopisu je najboljširneja, natančna in istinita „kronika“ od početka in nadaljevanja zgoraj spomenjene občine, med razkolnimi krščani in mohamedanci, začetek prave zgodovine nove župnije in cerkve sv. Jožefa. Zatorej prosimo naj se še nadaljuje v tem časopisu, koji je najprvi in najprvo mnogo pripomogel tej preubogi novi občini in prepotrebni novi cerkvi, ter za krščansko katoliško stvar med drugoverci.

Praznik sv. Jožefa se je verno pobožno obhajal, bolj očitno cerkveno svečanost in slavnost svetkovanja deviškega ženina in moža blažene Device Marije prenesemo na tretjo nedeljo po Velikinoči, v praznik varstva sv. Jožefa, ker se poprej zbog resno-tužnega spokorno svetega 40danskega posta ne more povse slovesno obdržavati. In spomenjeno nedeljo — v

praznik varstva sv. Jožefa — bila je nova cerkva blagoslovljena. K prazniku krušnega očeta Kristusovega došli so verni krščani katoliški in častilci sv. Jožefa iz okolišnih oddaljenih krajev 4 do 6 in 10 do 15 ur daleč, v novo svetišče Božje in sv. nazaretske Družine, počastit rednika Kralja večne časti in ženina nebeške Kraljice, se priporočat, prosit in spolnit sv. Jožefu, kakor pravi božjepotniki.

Obhajal se je o prazniku sv. Jožefa mali misijon, dobili smo iz refor. cistercijskega-trapiškega samostana opatije Marije-Zvezde svečeniško pomoč. Domači župljani in iz daljnih kat. občin božjepotniki prejemali so mnogoštevilno sv. zakramente, slušali iskreno in dušo prešinjivo besedo božjo in velepotrebne nauke, opomine, navodila in osrčevanja za pravo krščansko čednostno in verno pobožno življenje, vdeleževali se službe božje, cerkvenih pobožnosti in deljenja milosti in blagodarov božjih. Ganljivo srce in dušo sveto pretresujoče bilo je gledati in slušati ubogi krščanski katoliški slovenski narod, kako je iskreno molil Boga, častil sv. Jožefa in njemu priporočal v varstvo in priprošnje sebe in druge.

In, ako je kje takih in enakih cerkvenih obhajanj, pobožnosti in svečanosti treba, potreba jih je v Bosni še vse bolj za ubogo trpeče krščansko katoliško, slovensko-hrvatsko, priprosto ljudstvo med razkolniki, mohamedanci, raznimi protestanti in med novodobnimi slaboverci, krivoverci in brez Boga in Kristusa-verci.

Laži liberalci, materijalistični in prostozidarski pristaši napravljajo si na razne načine i tu pote, vhode in si pridobivajo tla. Kaj bi nastalo i iz priprostega krščanskega ljudstva v tej jugoslovanski pokrajini, ako bi se v krščanstvu, v verskih naukih, v cerkvenih opravilih, v bogoslužju in pravi vzgoji več in bolje ne delovalo in napredovalo, vzviševalo in vtrdovalo?

Odkrito priznati je treba, da večina priprostega krščanskega in katoliškega ljudstva je za to novo dobo in za sedanje in prihodnje upljive in razmere, v krščanskem nauku in smotru cerkvenem oremalo, preplitko in preslabo poučena. Novodobna kultura s svojimi zlimi in dobrimi nasledki je pa nastopila v to zaostalo, za to nepripravno in prej jako opuščeno pokrajino, koja je preskočila takorekoč iz 12. k 20. stoletju, a med tem časom bila nad 300 let pod krutim jarmom turškim. Zatorej le še radi milodarno pripomagajte, bratje in sestre krščansko-katoliški slovenski, ubogim bratom in sestram svojim po veri in narodu v tej pokrajini za prepotrebne cerkve in krščansko kulturne naprave, ter ne pozabite cerkve sv. Jožefa v Prijedoru, ki še ni povse dogotovljena, niti povse izplačana; pa ipak že deluje v večo čast Božjo in v pravi blagor ubozega ljudstva, Vam pa, ki ste za njo pripomogli ali še v njeno dovršenje pripomorete, deluje in bode delovala v zasluženje in plačilo pri Bogu in pri Jezusu, Mariji in sv. Jožefu.

Sv. veliki teden opravljali so se velepomisljivi in svetoverno pretresljivi cerkveni obredi v novi hiši Božji, kojih se je verno ljudstvo obilno udeleževalo. In ta sv. veliki teden je v teh krajih banjaluške škofije še nekaj posebno zanimivega, ker se redko kje opravlja.

Najsvetejše v Božjem grobu bilo je vedno in mnogoštevilno obiskovano, moljeno in češćeno od

vernega ljudstva. Veliki četrtek večer bila je prva molitvena ura pred Najsvetejšim v presv. zakramentu oltarja, molitvene ure opravljale so se redoma veliki petek in nekoliko ur nadaljevalo se je v noči od velikega petka do velike sabote in ta dan do večera. K Božjemu grobu je došlo tudi mnogo krščanov ločene vshodnje cerkve, obojega spola razkolnikov, ali i ti od nas po cerkvi ločeni bratje in sestre so se v naši cerkvi spoštljivo klanjali Jezusu Kristusu v sv. grobu, Ga molili in Njegovo podobo poljubljali. Za to je tudi potrebno, da bi cerkev bila lepo dogotovljena, častito napravljena in z vsim potrebnim za službo Božjo oskrbljena, da i razkoljni krščani in drugoverci vidijo vzvišenost, lepoto in častitost sv. katoliške vere in cerkve. Oh, kako mnogo še manjka naši novi cerkvi!

Veliko soboto ob 6 uri v večer bil je slavni in svečani spominj od smrti vstajenja Gospoda našega Jezusa Kristusa s slovesno procesijo po ulicah še večino drugoverskega mesta. Razkoljni krščani in mohamedanci so hiteli gledat to častito katoliško slavlje, mnogi od teh so spremljali procesijo, toda se prav mirno in spoštljivo obnašali, mnogo lepše in dostojnejše, kakor marsikje po imenu katoličani.

Mnogo pa moti razkolne krščane in tudi marsikoje naše, kako to, da se od smrti vstajenja Kristusovo s slovesno procesijo obhaja v soboto popoldne in v večer, ker je Jezus v nedeljo jutro od smrti vstal. In zoper to mnogo govorijo in se smutnavajo. Istino primerno, dostojno in mnogo pravilnejše in pomenljivejše bi bilo vsaj pri nas, da bi se o smrti vstajenja Kristusovo veliko nedeljo v jutro obdržavalo, kakor se je resnično zgodilo; to pa osobito v krajih, kjer skupaj bivajo katoliški krščani rimskega obreda, in razkoljni in zjedinjeni krščani grškega vshodnjega cerkvenega obreda, ker ti dvoji obhajajo od smrti vstajenja Kristusovo le veliko nedeljo zjutraj.

Želimo, pišemo, tiskamo in govorimo za zjedinjenje po cerkvi ločenih bratov, pa tudi kaj storimo, osobito v onem, kar je lahko mogoče, da se i mi njim kaj zblizamo in se toliko ne razločujemo. Mnogo pravilnejše in ganljivejše je, da se obhajajo tukaj pri nas zgodbe in skrivnosti naše sv. vere v onih časih, v kojih so se dogodile, kakor pa da se sv. čini na drug čas prestavljajo in se s tem od iztočne cerkve še bolj razločujemo in še več očitanja uzrokujejo.

Večino se pa i v rimsko-katoliški cerkvi spominj Kristusovega od smrti vstajenja slovesno obhaja veliko nedeljo v jutro, a ne v soboto popoldne in na večer. In to se godi v Italiji, Dalmaciji, v Primorski, marsikje v Sloveniji, v vshodnih deželah in v Jeruzalemu povsod le Veliko nedeljo v jutro. Istotako v vshodnih razkolnih krščanskih cerkvah povsod. Večerni spominj slavnega vstajenja Kristusovega je bolj običajen med Nemci in po Avstriji in ta navada se je vlekla v Hrvatsko in od tod v Bosno. In ravno v Hrvatski, Slavoniji in Bosni, kjer skupaj bivajo rimsko-katoliška, iztočno-grško, pravoslavna, zjedinjena in nezjedinjena cerkev — ali cerkve, naj bi se spominj slavnega od smrti vstajenja Kristusovega obhajal pravi čas veliko nedeljo v jutro. In prav v nedeljo zgodaj v jutro bi ne došlo v večjih mestih toliko nepotrebne in nečastne sodrge k tej

slavni cerkveni svečanosti... — Jugoslovani! ker zbog častnega 40danskega postnega časa nismo zamogli toliko slovesno obhajati praznika velikega zaščitnika — „patrona“ — našega sv. Jožefa, obhajajmo ga kar mogoče veličastno tretjo nedeljo po veliki noči v praznik njegovega varstva.

Br. A. M.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec aprilj 1899.

(Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Uboge redovnice v Italiji.

Taista redovna občina ni mogla že dalj časa plačevati, vsak dan peku kruha, in ta dolg je že precej narastel. Pekar se je branil, da bi še nadalje dajal kruh redovnicam. Ko pa je prišla ta velika stiska do ušes sv. očeta, poravnal je on sam pekov račun. Prejšnjega samostana in samostanske cerkve, kjer je bila naša poročevalka, že več let ni več; poslopji sta stali blizu kraljeve palače, in ko je prišel nemški cesar prvokrat v Rim, so ju podrli. Prej nego v dveh tednih je bilo vse razrušeno kakor po potresu, ker so hoteli napraviti vrt na tistem mestu. Novi dom, kamor so se morale preseliti nune, je sicer stara, toda še dosti lepa in prostorna palača; toda za redovnice, ki morajo živeti strogo ločene od ljudi, je zelo nepripravna. Tako nedostaje n pr. vrat, niti pravega dvorišča ni, kjer bi mogle uživati sveži zrak. Še bolj težavno je bilo pomanjkanje cerkve. Zadovoljiti so se morale s hodnikom, kate rega so jim spremenili v majhno kapelico, kjer pa ima komaj 30 oseb dovolj prostora.

Kaj so neki zakrivile nune, vprašamo se nehote, da so zaslužile tako počasi morilno in trdo trpljenje? Odgovor ni težak. Krista v Njegovi cerkvi se pač ne more preganjati, da se ne bi ob enem napadalo tistih, katerih življenje je neprestano slavje Kristovo, ki so živ dokaz Njegovega božanstva in zato dokaz neplodnosti vsega boja proti Njemu. Tak dokaz so trume devic, ki so le iz ljubezni do Krista zapustile vse, da bi živele v samotni, kar je pa neveri nerazrešljiva uganka. To je spoznal nekaj nekoliko večji vojskovodja, kakor sta bila Viktor Emanuel in Garibaldi, namreč Napoleon I., ki se je tudi hudo pregrešil proti cerkvi in samostanom. A ko je oropan prestola in krone dobil na otoku sv. Helene dovolj časa, premišljevali o resnih rečeh, je pisal v svoj dnevnik: „Krist izpregovori le jedno besedo in takoj so mu poslušni človeški rodovi; združijo se z njim po tesnejših vezeh, kakor po vezeh sorodstva, v prsrčni najsvetejši jedinosti. Plamen ljubezni, katero užiga on, premaga vsako drugo ljubezen, celo lastna ljubezen usahne. Kako bi ne spoznali po tolikem čudežu samo njegove volje večne besede? Jedinemu Kristu se je posrečilo, povzdigniti srca človeška do nevidnega, povzdigniti tako daleč, da žrtvujejo za to vse časno; on sam je ustvaril s tem samozatajevanjem zvezo med nebom in zemljo Prav to občudujem jaz, Napoleon, najbolj, ker sem o tem

večkrat premišljeval: uprav to mi zadostuje in velja brezpogojno kot dokaz za Kristovo božanstvo.“ Drug odgovor je dal že stari cerkveni pisatelj Salvijan, ko pravi o mučenikih prvih stoletij in njihovih rabljih: „Sovražili so (rablji) v njih (v mučenikih) to, kar je bilo v nasprotju z njihovim življenjem, nedolžnost, čistost, pobožnost.“ Čednosti, ki jih goje pobožne redovnice, so neprestano očitane za njihove preganjalce; molitve, katere opravljajo ponoči in podnevi se jim zde, da jih neprenehoma tožijo pred Bogom. Ko so vzeli leta 1860 Pijemontezarji Umbijo in Marke, je pričel neki prokonzul nadlegovati Kamaldolenske menihe v njih gorskih samostanih; zato so bili prisiljeni pozvati se do grofa Cavour v Turinu, da izprosijo od njega pravičnosti ali vsaj človeškega ravnanja; toda oboje se jim je odreklo. Odposlani redovnik je pripovedoval sam, da je vprašal pri odhodu Cavourja: „Kaj smo pa zakrivili? Mi živimo ločeni od sveta, občujemo samo z Bogom, kake zarote se more torej Nj. ekselenca bati od nas?“ — „Zaroto vaših molitev.“ odgori Cavour, „vi delate pri Bogu proti Italiji; to je dovolj!“ Kdo bi mogel verjeti? Laški prostozidarji, ki so odpravili vsako vero v pravega in živega Boga, se boje molitve ubogih nun in menihov! In vendar to ni brez vzroka. Uprav te žrtve samostanskega življenja kličejo po božji sodbi za toliko pregrehe. Gorje svetu, gorje zlasti Italiji, ako ne bode v njeni sredi več takih duš, ki se s Kristom neprenehoma darujejo in križajo in tešijo tako jezo božjo. „Menihe in gozdove“, pravi po pravici neki pisatelj, ki je spisal veliko knjigo o samostanih, „je skušala kratkovidna politika iztrebiti, in slutila ni, da so prav ti bramba proti elementarnemu in duševnemu opustošenju.“

Čim večjega pomena za svet so samostani, tudi če se pečajo samo s tem, da bi s svojimi molitvami in čednostimi svet posvetili, tem večjega sočutja so vredne pa tudi prav gotovo številne, tako hudo trpeče redovnice v Italiji, ne le pri svojih katoliških rojakih, temveč pri katoličanih vseh dežel, zlasti pri vseh častilcih presv. srca Jezusovega. Vredne so našega sočutja radi Boga, čegar nekrvave mučenice so. Vredne so ga radi svojega izvoljenega stanu, po katerem so tesno zvezane z božjim srcem Jezusovim, radi svoje junaške stanovitnosti, s katero bolečine svojega življenja prenašajo, kar je dostikrat veliko hujše nego smrt, radi zakladov božjega usmiljenja, katero moreje doseči za svoje dobrotnike.

Naj bi torej prošnji klic, s katerim se pozivlja v njihovem imenu sv. oče sam do vseh udov molitvenega apostoljstva, ne ostal brez vspeha! Povsod se pripravljajo, kako bi Gospoda Krista koncem stoletja na dostojen in veličasten način počastili. Katero počeščenje bi pač moglo biti Zveličarju prijetnejše kakor to, da bi skušala krščanska ljubezen odpraviti ali vsaj olajšati bedo, katera je pač skoro največje sramotenje, ki se je storilo njegovemu imenu in njegovemu srcu v našem stoletju?“)

N.

*) »Danica« je priobčila že v svoji 7. št. t. l. str. 56., da rade volje sprejema prispevke laškim redovnicam v prid č. g. dr. Fran Ušeničnik, ljublj. semenišča spiritual.

b) Posebni nameni:

28.) **Sv. Pavel od križa.** Oviranje pregrešne nasladnosti. Varstvo neizkušenih mladih ljudi v velikomestnih nevarnostih.

29.) **Sv. Peter, mučenik.** Pregarjani redovniki in kristijani v mnogih misijonskih deželah. Raztrožitev oboroženega miru. Več ljudi v hudih stiskah.

30.) **Sv. Katarina Sijonska.** Pospeševalci molitvenega apostolstva. Vse doposlane pa še ne uslišane zadeve. Udje molitvenega apostolstva in bratovščina srca Jezusovega, kateri so umrli v aprilju in ki bodo v majniku umrli.

Glavni namen za mesec majnik.

Bonifacijeva družba.

1.) **Sv. Filip in Jakob.** Katoliški misijonarji in misijoni. Neomejeno zaupanje v Marijo. Majniški pridigarji. Izvolitev nekoga škofa.

2.) **Sv. Atanazij.** Prvoboritelji za vero, pravico in slobodo. Pregarjani duhovniki in redovniki. Hudo bolni in umirajoči.

3.) **Najdenje sv. križa.** Zmaga sv. križa med svetom. Povrat Grčije in Rusije h katoliški jedinstvi. Spreobrnjenja.

4.) **Sv. Monika.** Društvo sv. družine. Pospeševalci molitvenega apostolstva. Družinske matere.

N.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusovega Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, varuhov naših angeljev in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Neka oseba se posebno priporoča v molitev, da bi ji Marija in sv. Tekla izprosili pomoč. — Mati razuzdanega sina za spreobrnjenje. — Neka oseba za pomoč v hudi stiski — Skrbna žena priporoča v molitev svojega moža, pri katerem ji je radi raznih njegovih pregreh zadnji čas težko obstati.

Zahvali:

Bila sem v veliki duševni skrbi in zatekla sem se k Srcu Jezusovemu v presv. Rešnjemu Telesu ter obljubila dati za sv. mašo, če se mi pomaga. In res, na prečuden način sem bila že skoro v zadnjem trenutku uslišana. Češčeno in hvaljeno naj bo vedno presv. Rešnje Telo. Naj bi se vsak v nadlogah najprvo pozval do nebeskega Pomočnika.

V Škofji Loki, 10. aprilja 1899.

M. J.

* * *

Obljubila sem bila, ako bom uslišana v neki zadevi, očitno v »Danici« se zahvaliti. Pomagano mi je. Torej izpolnujem svojo obljubo, k večji časti Matere Božje in sv. Jožefa.

F. M.

Raznoterosti.

„Društvo za krščansko umetnost v Ljubljani“ je posvojem občnem zboru zasedalo prvokrat četrtek, 13. t. m. Takrat se je sklenila predlogom odbornika župnika Sitarja vsakoletna razstava cerkvenih, redom domačih umetnin. Brezdvombeno bode koj v prostorijah knšk. palače Valed Tomo Zupanovega

predloga stopi društvo z občinstvom od slej v ožo dotiko tako, da se v naprej priobčijo v listih vse seje, vse obravnave in vsi društveni skleni. Četrtek, 20. t. m., je bila v društvu druga seja. Društveni pokrovitelj, premil knšk. dr. Anton Bonaventura Jeglič, se je po malem udeležil. Prevzvišeni knežonadškof dr. Jakob Missia je poslal zahvalo ob njega imenovanji častnim društvenim članom. Za kapelo v Adlešičah se je sprejel Vurnikov načrt. Načrti za preslikanje križanske cerkve v Ljubljani; za veliki altar v Gozdu nad Kamenikom; za cerkev v Crkljah na Dolenskem — se niso sprejeli. Presoja načrtov velikega oltarju na Brezijah se odloži za prihodnjo sejo. Zasedoval bode v naprej društveni odbor vsak prvi mesecev četrtek. Ko bi to bil praznični dan drugi četrtek.

Društvo za podporo katoliških naprav na vzhodu. Uže l. 1857. so ustanovili na Dunaju društvo, katerega namen je podpirati katoličane na vzhodu. V tem društvu je zastopanih 22 škofij, ki zbirajo prostovoljne darove v prid zatiranih katoličanov; med njimi je tudi ljubljanska, mariborska in krška škofija. Preteklo leto je bilo dohodkov 12570 gld. Nedavno je imelo društvo svoj sestanek, na katerem so odločili podpore revnim cerkvam, šolam in drugim dobrodelnim napravam. Katoličani so na vzhodu zelo raztreseni po raznih krajih, kjer žive pomešani z drugoverci. Ako nimajo duševne hrane in pouka, ako so brez duhovnega pastirja, tedaj jim preti velika nevarnost, da izgube svojo pravo vero. Zato društvo vnovič pozivlja vse katoličane, zlasti one, ki so bližje vzhodu, da doprinašajo darove in tako pomorejo svojim bratom na vzhodu — Zlasti ne pozabimo revnih bratov, ki bivajo o Bosni, Albaniji, Bolgariji, Makedoniji, zakaj tu veliko trpi katoliška cerkev.

A. M.

Slovenske duhovščine v Ameriki je tako veliko, da drugi narodi v Zedinjenih državah primeroma z našim malim slovenskim nimajo toliko svojih mož na toli odličnih mestih. Slovenci imamo celo troje svojih škofov. Imenom so: Ivan Krst Vertin z Dolenskega (ki je pa žal — še le 54 let star umrl 26. febr. t. l.); prednik Vertinov, stari škof Ignacij Mrak iz Poljan in pred kratkim posvečeni škof Jakob Trobec iz Polhovega Gradca. Tudi imamo 2 generalna vikarija: preč. g. Ivana Nep. Stariho za šentpavelsko ter Josipa Buh za duluthsko škofijo. To množstvo slovenske duhovščine nam je ameriškim Slovencem v veliko čast.

Po „Amer. Slovenci.“

Koliko je na svetu framasonov? Angleški list „Te masoine token“ prinaša natančen pregled framasonstva celega sveta, a ne bo škodilo tudi nam, ako vemo, koliko je na svetu oseb, ki pripadajo tej cerkvi in državi prenevarni družbi. Vseh lož je 17262 s 1,054,036 člani. Od teh odpade na Ogrsko 40 lož z 2781 člani. Na Danskem 10 lož. v Belgiji 20. na Španjskem 208, na Francoskem 476, na Nemškem 364, na Angleškem 2414, na Grškem 6. na Holandskem 86, na Irskem 396, na Laškem 174, v Bolgariji 24, v Švici 31, na Turškem 5, na Norveškem 10, na Švedskem 33. V Ameriki je 11.943 lož. — V Avstriji je sicer prepovedano javno zborovati prostrozdajem, vendar pa imajo mnogo skrivnih lož.

J. P—r.

„Moj oče se na krmilu“. Iz evropskega nekega velikega pristanišča je odplula kupčijska ladija obilim

številom potnikov proti daljni Ameriki. Med vožnjo pa se je dvignila daleč tam na odprtem morju, kjer ne zazre človeško oko prav ničesar drugega kot voden plan krog sebe in neskončno nebo nad seboj, grozeča nevihta, premetavajoča blagom težko obloženo ladijo sem in tje. Vsi ladijini stanovalci so sila razburjeni postali pred tem pojavom, saj je pa tudi vseh življenje bilo tvegano in v skrajni nevarnosti. Ne malokrat se sliši o nesrečah na morju, kjer pokoplje raztogočen vihar ladije s pomorščaki in potniki vred v srditem valovju, od koder ni upa rešitve. Vse naprovanje slabih zemljanov rešiti ladijo pogube, zdelo se je brezuspešnim. V splošni obupnosti in zdvojenosti ni bilo od drugod pričakovati rešitve, kakor od onega, ki zapoveda tudi viharjev silam. K temu molijo in od njega vsega upajo nesrečni potniki. Ta up pa jim je zlasti močno dvignila ta-le dogodba: Nekov deček je bil na ladiji radi živahnosti všečen vsem potovalcem. Bil pa je sin krmarja te ladije. Ko je nastala vihra, begal je ta deček po notranjih prostorih ladije. V hipu pa se prikaže na krovu ladije med preplašeno in obupano množico in videč svojega očeta na krmilu, obradosti se mu srce, strah ga mine, da veselo brezskrbno vsklikne: „O saj se ni treba nič bati viharja, ladija se ne potopi, saj so moj oče na krmilu.“ Dečkov trden up v očeta je potnike tudi v tem nevarnem položaju prijetno iznenadil in jim vlil veliko zaupanja v srce, zaupanja pa v onega previdnega krmarja, ki je vseh oče, ki veli viharjem in vetrovom, kakor hoče. In zares, Bogu hvalo, ladiji se ni žalega zgodilo, vihar se je utolažil in oteti so bili potniki iz nevarnosti. — Ako te kristijan, vihar nesreče, izkušnjav in nevarnostij meče sem, meče tje in uže obupavaš sam nad seboj misleč, da te bodo zdaj zdej upropastili sovražniki tvoje duše, ne obupuj takrat, spomni se onega, ki vodi tvojega življenja ladijo, spomni se, da ta je oče tvoj, ki te gotovo ne misli pogubiti, ampak le rešiti. Hudega se ti brezdvombeno ne bo zgodilo prav nič, ako le zaupaš v Boga, saj te skrbno vodi on, kot tvoj dobrotljivi oče, ki te bo tudi srečno pripeljal skozi vse viharje in nevarnosti v srečno luko veselja in miru.

F. G.

Književnost.

„Nove lurške Šmarnice — Ljubljana, 1899“ je naslov molitvenika, ki nam ga za majnik podaja kapelan Ivan Godec. Te šmarnice so preložene iz francoske besede z dovolitvijo pisalca, francoskega odvetnika Henrika Lasserre. Lasserre je bil sam po lurški vodi čudežno ozdravljen in je tega povodom postal svetovno znani pisatelj lurške Matere Božje. Nobene dosedanjih „Šmarnic“ niso še tako ljubo uplivalo na naš ljud, kot uprav Fran Marešičev „Lurški Majnik“, tiskan aprilja 1883 v 2000 proizvodih — danes ves razprodan. Zato je upati, da se isto tako prijazno sprejmó te Godčeve „Nove lurške Šmarnice“. — In še nekaj. Morda je to pisalčeva poslovitvena knjiga od svojega slovenskega domú. Ob kratkem je namreč namenjen misijonarit med črni afričanski rod. Menda je tudi on dušni sorodnik Lasserre-u. Saj mu je v spominji, da bi brez njene po-

moči brezdvombeno ne bil pisal nikdar knjig v slavo Mariji. Nenavadno rahlega zdravja bi mu dečku nikdo ne bil obetal posebne trdnobe. Danes pa, čvrst zastavlja svoj pogumni korak v sudanski misijon. — Lepih dušnih zmožnosti mu je podelil Stvarnik za tak poklic. Ne samo vseh obilih alojzijeviških tvarin — na prosto voljo se je gojenec temu vstavu vežbal že mladenič tudi v angleškem jeziku, kar se takrat ni tirjalo od Alojznikov. — Ne veselimo se odhoda sposobnih in izključno le v svojem sv. poklici delujočih mladih moči iz ljube rodne zemlje. A morda je pisatelju ostal iz omenjenih let v spominji namig: da vera ni ograjena kranjskimi gorami. Bodi mu; naj gre; usojena mu je viša naloga. Pobere naj nadobudni naš rojak stopinje za verskim našim junakom Knobleharjem in tudi v tujini naj ne pozabi naše sv. reči in našega naroda. — Jezik je pisatelju lep; na tej stopinji, kot zahtevamo, da se piše dandanes slovenščina. — Slovenci, sezite po teh „Šmarnicah“. Tiskanih je v „Kat. tisk.“ 1200 izvodov; v zlatu za 1 gld 20 kr.; v usinji za 1 gld. in v polovičnem usinji za 90 kr.; po našem menenji jih pomanjka. — Mila naj Vam bode navodom te lepe knjižice v ljubem majniku divna mati Božja iz Lurda.

Listek.

Nj. Svetost Leona XIII. je obiskal četrtek, 20 t. m., tržaški škof Šterk. Vsled „Slov.“ poročila je papež po njem natančneje hotel biti obveščen o razmerah v Trstu in v Istri; osobito še gledé vprašanja o glagolici. Ob tej priliki je Leon XIII. tudi srčno obžaloval, da politika dela ovire delovanju duhovščine.

Nadvojvoda Evgen, načelnik nemškega viteškega reda, se je saboto, 22. t. m., mudil v Ljubljani. Koj po prihodu je v obiske sprejel deželnega predsednika eksceleuco barona Heina in generalnega majorja Franka. — Nedeljo je bil v nemški cerkvi pri sv. maši. V tukajšnjem konviktu se je potem natančno poučil o napredku domačih gojencev. Na to je Premilostni posetil deželnega predsednika, fml. pl. Höchstmann in generalnega vikarja Flisa, kot škofovega namestnika — ker knežškofa ni bilo v Ljubljani.

Knšk. duhovnima svetnikoma sta imenovana velečastiti gospod mestni župnik Ivan Tomažič v Škofji Loki in velečastiti gospod Štefan Jaklič, župnik v Šent Vidu na Dolenskem.

P. frančiškan Emanuel Topolnik, rojen 27. decembra 1834 v Št. Juriji blizo Ljutomera, je 8. t. m. umrl v Klanjci na Hrvaškem. Tu je deloval kot duhovni pastir celih 32 let. Dobri mož si je zapustil tam trajen spomin in občno poštovanje. Leta 1870. ko je razsajala v klanječki župniji grozna vročina, vzbudil si je radi svoje neustrašenosti splošnje občudovanje. — Tu v „Danici“ bodi omenjen sešobno radi tega, ker so svetni mašniki, 1862. leta bivši v 4. letu ljubljanskega bogoslovišča, zaobljubili tudi zanj kot tistoletnega součenca frančiškana, darovati ob smrti tri sv. maše in obmoliti na tistem „officium defunctorum cum laudibus.“ N. V. M. P.